

Werkgroep sociale impact van de coronacrisis (o.l.v. (10)(2e) (10)(2e))

3) Regie over het eigen leven voor alle burgers en met name voor jongeren

De crisis vraagt veel van jongeren. Geef ze regie over eigen leven en een grotere stem bij de besluitvorming over hun toekomst.

- Houd bij de versoepeling van de crisismaatregelen de ruimte voor regie vast als belangrijk criterium en als aandachtspunt in de communicatie met burgers. Ga na hoe ruimte voor 'agency' in het kader van de versoepeling gecreëerd en/of versterkt kan worden
- Differentieer bij verdere versoepeling van de crisismaatregelen ook binnen groepen door het toestaan van maatwerk. Zeker indien een groep een groot aantal personen omvat (denk aan begrippen als 60+ of jongvolwassenen) zijn de verschillen onderling groot en zijn maatwerk en handelingsopties van belang voor het gevoel van regie.
- Geef blijk van de maatschappelijke waardering voor de inzet, creativiteit en veerkracht die veel kinderen en jongeren tonen, zeker ook ten behoeve van de kwetsbaren in de samenleving;
- Nodig kinderen en jongeren expliciet uit om kritisch mee te denken over manieren om tot herstel van de sociale dynamiek te komen, en sectoren zoals het onderwijs en het jeugdwerk aan te sporen om hen hierin te begeleiden. Maak hierbij zichtbaar wat je met hun inbreng doet.

Verdiepend:

- Signalen dat huiselijk geweld en kindermishandeling toeneemt (bv via de Kindertelefoon), maar tegelijkertijd is er geen groei in aantal meldingen bij Veilig Thuis. Men verwacht een golf van inhaal-meldingen als de crisis eenmaal over zijn hoogtepunt heen is.
- Ouders willen maatregelen handhaven, maar laten soms teugels vieren bij pubers.
- Kinderen in het autistisch spectrum zien we kleine verbetering. Maar voor kinderen met (meervoudige) handicap verslechtert de situatie (o.a. door geen dagbesteding). Jongeren met verstandelijke beperking begrijpen de regels niet.
- Jongeren in achterstandswijken verdwijnen bij online-school. Zij verliezen ook hun bijbaantjes en vaak hun vrijetijdsbesteding. Ze waren aangewezen op jongerenwerkers.
- Vanuit jongerenwerk, politie en Halt komen er signalen dat groepen jongeren de coronaregels aan hun laars lijken te lappen. 'raakt ons niet'.
- Social media neemt toe onder jongeren (TikTok, facebook, youtube), waarin ze o.a. commentaar geven op de overheid. Het viel de onderzoekers op dat de jongeren online zichzelf niet zozeer als slachtoffer van de crisis beschouwen, maar de behoefte hebben zichzelf neer te zetten als mensen die een eigen analyse hebben van de situatie.
- Naast risico's en kwetsbaarheden kwamen ook oplossingen voorbij. Hiervoor is nodig om het gewone leven weer te herstellen zoals school, sport, vrijetijdsvoorzieningen, toegankelijk van de openbare ruimte.
- Agency: eigen regie over hun leven.
- Het frame is veranderd: het gaat niet langer alleen om het gehoorzamen aan door anderen opgelegde regels, maar om het dragen van sociale verantwoordelijkheid. Die sociale verantwoordelijkheid ontstaat niet vanzelf, maar is een oogmerk van onze publieke opvoeding.
- Hetzelfde geldt voor sport en vrijetijdsbesteding van de jeugd. Als je wordt uitgenodigd of uitgedaagd om mee te denken over je eigen sociale leven in coronatijd, snijdt het mes alweer aan verschillende kanten: je voelt je gehoord, je doet ertoe, en bovendien ben je eerder geneigd je aan nieuwe regels te conformeren als jezelf betrokken bent geweest bij het tot stand komen daarvan. Voor jongeren die in de samenleving sowieso al op achterstand staan geldt dit in versterkte mate: top-down maatregelen worden door hen ervaren als 'meer van hetzelfde'. Juist daarom is het van belang om ook deze groepen heel actief bij het ontwerpen van sociaal beleid te betrekken

Overleg met (10)(2e) 18 mei

Woensdag spreekt (19)(2e) met ander SG's. Morgen voorbespreking.

Voor het jeugddeel willen we een extra versnelling.

- **Werktitel:** hoe komen jongeren de corona-zomer door?
- **Doel:** Voor 1 juli meer helderheid creëren in hoeverre jongeren hun gewone leven weer kunnen oppakken. Denk hierbij aan sporten, buitenspelen, vrijetijdsbesteding, chillen, strand, vakanties en toegankelijkheid van de openbare ruimte in het algemeen.
- **Hoe:** Het NJi vragen om samen met jongerenorganisaties (bv Expex en NJR) vraagstukken op te halen bij jongeren. Het NJi kan deze vraagstukken dan samen met jongeren vervolgens filteren, categoriseren en waar mogelijk al van een antwoord voorzien. Openstaande vragen willen we medio juni voorleggen aan het OMT/RIVM (even vooraf aankondigen).
- **Wat levert het op?**
 - Duidelijke factsheets met wat wel en niet mag. Eventueel weggezet in de tijd middels een routekaart.
 - Gemeenten aanmoedigen om creatief de ruimte te zoeken (binnen de gestelde kaders).
 - Meer praten met jongeren i.p.v. over jongeren
 - OMT/RIVM ontvangen een set aan jongeren-vraagstukken in één keer.
 - Grotere kans op een apart media moment voor kinderen en jongeren.
- **Ideeën waar we aan dachten:** gemeenten die in de zomer meer sport gaan organiseren, vakantiecampen, een soort regeling maatschappelijke diensttijd, inzet van meer buurtsportcoaches, jeugd- en jongerenwerk, en nog meer voorbeelden van de G-40 uit het rapport.

Andere zaken die wel al oppakken in lijn met advies Halsema:

- MDT
- Generatietoets
- Jeugddebate over eenzaamheid
- Vakantieactiviteiten – hoe komen jongeren de corona-zomer door?